

ÉPÍTÉSI TERMÉKEK VESZÉLYESANYAG-KIBOCSÁTÁS VIZSGÁLATA

Az európai lakosság életének 90%-át épített környezetben (munkahely, lakóépület stb.) éli le, így állandóan közvetett vagy közvetlen kapcsolatban van az építési termékekkel, építőanyagokkal. Ezért nem elhanyagolható tehát, hogy milyen egészségügyi kockázatai vannak épített környezetünknek.

Jól megfigyelhető azon európai tendencia, miszerint egyre szigorodnak az egészségügyi, kémiai biztonsági, egyszóval az egészségvédelmet érintő előírások, szabályok.

A növekvő biztonsági követelmények – és fogyasztói elvárások – magukkal vonják a szakterülettel foglalkozók fokozottabb felkészültségének szükségességét a témában, valamint a jobb elméleti és műszaki megfelelést a problémák megoldásában.

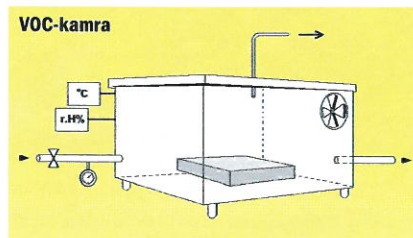
Ezen oknál fogva vált szükségessé a témát alaposabban körüljárni és elmélyedni annak jogi-műszaki részleteiben megteremtve annak lehetőségét, hogy az ÉMI Nonprofit Kft. – mint a magyarországi építőanyagipari vizsgálatok legjelentősebb képviselője – megfeleljen a jövőben várhatóan tovább fokozódó elvárásoknak.

A JELEN

Mi is számít veszélyes anyagnak az építési termékek körében? A válasz igen egyszerű: gyakorlatilag majdnem minden. Többé-kevésbé közismert tény bizonyos építőanyagok formaldehid-, illékony szervesanyag (VOC), ftalatklorfenol, nehézfém, bioaktív védőszer-, antimikrobiót gyorsító halogénid, lágyító-, színezéskészletet- és egyéb veszélyesanyag-tartalma, hogy csak a legfontosabbakat említsük. A növekvő ezen és még számos más kockázatoknak vélt vegyi anyag építési termékekben való korlátozása (vagy éppen teljes tiltása) az új keletű dolog; már 1976-tól létezik egy

Bizottsági Határozat (76/769/EEC), melynek listája rendszeresen frissülve veszi számba a korlátozandó anyagokat. Többek között ezen határozat szolgált alapjául a 41/2000. (XII. 20.) EüM-KöM együttes rendeletnek is, mely az egyes veszélyes anyagok és az azokkal kapcsolatos tevékenységek korlátozásáról szól. Magyarországon érvényben van ezenkívül kifejezetten a VOC-kel foglalkozó joganyag is, a 25/2006. (II. 3.) Kormányrendelet, melyből világosan látszik a 2010. januártól életbe lépett határértékek szigorodása a 2007-es évhez képest. A Deutsches Institut für Bautechnik (DIBt) 2008-as draftjában szintén a VOC-kre helyezi a hangsúlyt, mely – mint a lakosságot talán leginkább érintő – belsőépítészeti problémaként jelentkezik a mindennapjainkban.

A terjedelmes anyag konkrét vizsgálati módszert javasol a különböző építőanyagok illékony szervesanyag-tartalmának meghatározására (EN ISO 16000-9), mely módszer alkalmas a termék VOC-emissziójának időbeli monitorozására, végső soron pedig az adott anyag q_A emissziós tényezőjének meghatározására, mely adatot a tervezők fel tudják használni a helyiség VOC-terhelésének kiszámítására.

Hasznos megközelítés a GEV német szövetség kezdeményezése, miszerint az alacsony VOC-kibocsátásnak megfelelt építési termékek külön védjeggel (Emicode) látják el az akkreditált vizsgálólaboratóriumok, a vásárlók jobb tájékoztatása vagy ha úgy tetszik megnyugtatósa céljából. Ezen termékek értelemszerűen

versenyelőnyre tesznek szert nemminősített „társaikkal” szemben. Az osztályozási rendszerben több kategória létezik, a besorolás aszerint történik, hogy az adott termék mely szintnek felelt meg kibocsátás szempontjából. Találunk említést a veszélyes anyagok vizsgálatára az egyes építési termékek harmonizált európai termékszabványjaiban (hEN) is. Ilyenek pl. az épületgépészeti ásványgyapot (EN 14303), épületgépészeti poliuretánhab (EN 14313), fa padlóburkolatok (EN 14342), ásványgyapot (EN 13162), rugalmas, textil és rétegelt padlóburkoló anyagok (EN 14041) valamint a kőanyag-halmazok (EN 13242) stb. termékszabványai. A szabványokat sorra véve ugyanakkor kiderül az is, hogy a legtöbb hEN csak jelzi a veszélyesanyag-vizsgálatot mint lehetőséget, követelményeket azonban egyelőre még nem határoz meg, ugyanakkor minden bizonnyal a közeljövőben várható fordulat ezen a téren.

A JÖVŐ

Az ÉMI Nonprofit Kft. belső kutatás keretében feltérképezte az általa bevizsgálásra kerülő teljes építési termékpallettát a lehetséges veszélyesanyag-tartalom és kibocsátás szempontjából, és megtervezte ezen termékek/anyagok laboratóriumi vizsgálatainak elméleti-műszaki hátterét. A célunk ezzel nem más, mint az elkövetkező kihívásoknak megfelelni képes veszélyesanyag-kutató vizsgáló laboratórium komplexum megteremtése, mely egy helyen, magas színvonalon tudja majd biztosítani a szükséges vizsgálatokat, teljesskörűvé téve az építési termékek minősítési rendszerét. Összefoglalva tehát megállapítható, hogy az építési termékek veszélyesanyag-kibocsátás vizsgálati megkerülhetetlen tényezővé válnak a közeljövőben, az ÉMI Nonprofit Kft. pedig határozottan kiáll azon szándéka mellett, miszerint meg kíván felelni mind elméleti, mind technikai szinten a szükséges elvárásoknak, szolgálva ezzel az építési termékek biztonságosabb gyártását és forgalmazását, végső soron pedig magukat a fogyasztókat.

Juhász Péter, okleveles vegyész
ÉMI Nonprofit Kft.